

	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
---	---	---

Назва курсу	Управління захистом комерційної таємниці
Викладач	Немченко Тетяна Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний телефон	+380663621508
E-mail	nemchenko2015@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління захистом комерційної таємниці» є формування у здобувачів системи знань щодо теоретичних основ, методичних підходів і практичних навичок щодо принципів, прийомів і методів правового забезпечення захисту комерційної таємниці.

Завдання вивчення дисципліни:

- теоретичне ознайомлення здобувачів з термінологією, понятійним апаратом у сфері забезпечення комерційної таємниці підприємства;
- формування у здобувачів системи знань щодо інформаційної системи організації, цінності інформації та її захисту;
- забезпечення засвоєння здобувачами правових та законодавчих засад захисту комерційної таємниці на підприємстві;
- оволодіння конкретними прийомами запобігання виток комерційної таємниці на підприємстві, формування системи захисту комерційної таємниці.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- поняття та ознаки комерційної таємниці;
- об'єкти права власності на комерційну таємницю;
- суб'єкти права власності на комерційну таємницю;
- права та обов'язки суб'єктів права власності на комерційну таємницю;
- систему законодавства про захист комерційної таємниці;
- способи і форми захисту комерційної таємниці;
- особливості цивільно-правового захисту комерційної таємниці.;

вміти:

- працювати з нормативними актами, що регулюють відносини з захисту комерційної таємниці;
- оперувати поняттями і категоріями права на результати інтелектуальної діяльності та засоби індивідуалізації;
- аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми, що регулюють правовідносини у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності;
- аналізувати юридичні факти, що вимагають захисту прав на комерційну таємницю;
- застосовувати правові акти та документи у сфері захисту комерційної таємниці;
- встановлювати наявність правопорушення у сфері охоронюваних результатів інтелектуальної діяльності;
- визначати загальні підстави притягнення до цивільно-правової, адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення законодавства про захист комерційної таємниці.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію з питань захисту комерційної таємниці, ефективно пояснювати і презентувати власні думки;
- взаємодіяти в професійному середовищі з питань безпеки комерційної таємниці.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади захисту комерційної таємниці на підприємстві

Тема 1. Сутність, ознаки та види інформації

Тема 2. Сутність комерційної таємниці

Тема 3. Основні об'єкти комерційної таємниці

Тема 4. Система захисту комерційної таємниці на підприємстві

Тема 5. Промислове шпигунство та засоби боротьби з ним

Змістовий модуль 2. Процес охорони комерційної таємниці на підприємстві

Тема 6. Охорона комерційної таємниці на підприємстві

Тема 7. Організація доступу до інформації, що має комерційну цінність

Тема 8. Захист комерційної таємниці під час укладення договорів

Тема 9. Правові засади захисту комерційної таємниці

Тема 10. Міжнародний досвід захисту інформації, що становить комерційну цінність

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Кравченко О. М. Охорона комерційної таємниці та конфіденційної інформації бізнесу в Україні: наук.-метод. посіб. для бізнесу / О. М. Кравченко. – К. : ФОРМ ЖУКОВА І. В., 2025. – 275 с.

2. Правові засади інформаційної безпеки України: монографія / П.Д. Біленчук, Л.В. Борисова, І.М. Неклонський., В.О. Собина; за ред. П.Д. Біленчука –Харків: 2018. – 289 с.

3. Інформаційна безпека та інформаційні технології : монографія / за заг. ред. В. С. Пономаренка. – Х. : Вид. Рожко С.Г. 2019. – 327 с.

4. Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика : колективна монографія / за ред.: В. Г. Воронкової, Н. Г. Метеленко. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. 816 с.

5. Нестеренко Г. Інформаційна безпека: курс лекцій. Київ: НАУ, 2022. 102 с.

6. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.

7. Андрощук Г.О. Комерційна таємниця як чинник забезпечення національної економічної безпеки: китайська практика (Частина 1). Наука, технології, інновації №2(22) 2022, 10-21 с.

8. Килимник І. І. Правова характеристика забезпечення комерційної таємниці на підприємстві в умовах ринкової економіки: монографія /І. І.

Килимник, О. В. Харитонов; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 82 с.

9. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Охорона державної та комерційної таємниці» розроблено для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» галузі знань – 07 Управління та адміністрування, Спеціальність – 073 Менеджмент / І. В. Зайцева-Калаур, – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 147 с.

10. Муравська Ю. Сліпченко Т. Теоретико-правові засади захисту комерційної таємниці від промислового шпигунства. Актуальні проблеми права. 2023. №1, С. 54-59. URL: <https://doi.org/10.35774/app2023.01.054>

11. Тугарова О. К., Шепета О. В. Організаційно-правові питання захисту комерційної таємниці. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. С. 85–88.

12. Кравченко О. Охорона комерційної таємниці суб'єктів господарювання від актів недобросовісної конкуренції, комерційного, промислового, економічного шпигунства. Jurnalul juridic national: teorie și practică, 2019, nr. 1(35), pp. 91-93.

13. Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про інформацію: Інформаційний лист від 28.03.2007 р. № 01-8/184. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_184600-07#Text.

14. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2658-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

15. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-D0%B2%D1%80#Text>.

16. Цивільний Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

17. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>.

18. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. № 237/96-ВР URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

19. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

20. Інтелектуальна власність та авторське право: Навч. посіб. для студ. вищих закладів освіти. / І.М. Чістякова, І.Б. Кривдіна, Д.В. Буряк, В.П. Кубко, О.В. Гегечкорі, Д.Д. Татакі, О.О. Татакі, Т.О. Чернов. – К.: Каравела, 2019. – 204 с.

21. Завертнева-Ярошенко В. А., Ячменська М.М. Проблеми правового захисту комерційної таємниці в Україні. Правова держава. 2018. № 32. С. 134-145.

22. Дюкарева-Бережаніна К.Ю. Захист прав на комерційну таємницю: національні підходи та світовий досвід. Право і суспільство. 2020. № 2. С. 168-176. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/index.php/archive-3-2020>

23. Митник А., Мороз І. Комерційна таємниця як об'єкт права інтелектуальної власності. Підприємство, господарство і право. 2019. № 12. С. 42-46. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/index.php/archive-12-2019>

24. Корченко О.Г. Прикладні системи оцінювання ризиків інформаційної безпеки : монографія / Олександр Григорович Корченко, Світлана Володимирівна Казмірчук, Берик Бахитжанович Ахметов.— Київ : Компрінт, 2017.— 435 с.

25. Редько К. Ю., Куніцька З. Е. Комерційна таємниця: особливості та проблеми нормативно-правового забезпечення в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2074>

26. Купін А. П. Правове регулювання комерційної таємниці в законодавстві України. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Право. 2021. № 1. С. 141-145.

27. Алієва-Барановська В. М., Сіренко О. Ф. Порівняльна характеристика комерційної таємниці в законодавстві іноземних країн та у міжнародному праві. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2020. № 4. С. 135-149.

28. Новицький В. М. Основні загрози втрати комерційної таємниці в мережі Інтернет та аналіз практики захисту комерційної таємниці у державах-членах ЄС. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки. 2020. № 6. С. 38-44.

29. Левченко О.М., Левченко А.О. Немченко Т.А. Захист комерційної таємниці в контексті стратегічного управління економічною безпекою організації в умовах цифровізації економіки. // Центральнотраїнський науковий вісник. Економічні науки : зб. наук. пр. – Кропивницький : ЦНТУ, 2021. – Вип. 7 (40). С. 20-30 [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6\(39\).20-30](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2021.6(39).20-30)

30. Коц Д. В. Теоретико-правові засади інформації з обмеженим доступом. Вісник Національного технічного університету «Київський технічний інститут імені Ігоря Сікорського». Політологія. Соціологія. Право. 2019. №2 (42). С. 107-111.

31. Ford, Roger Allan, 'Trade Secrets and Information Security in the Age of Sports Analytics', in Michael A. McCann (ed.), The Oxford Handbook of American Sports Law, Oxford Handbooks (2018; online edn, Oxford Academic, 10 Aug. 2017), https://login.research4life.org/tacsgr1doi_org/10.1093/oxfordhb/9780190465957.013.30,

32. Bindu Sharma (2018) Trade Secret. Pharmaceutical Medicine and Translational Clinical Research, Academic Press, P. 305-311. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-802103-3.00019-5>.

33. Charles Doyle. Stealing Trade Secrets and Economic Espionage: An Overview of the Economic Espionage Act. Congressional Research Service, 7-5700, www.crs.gov, R42681.

34. Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights. URL: https://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm.

35. Padilla Torres, Pedro A. Overview of International Trade Secret Protection. URL: <http://www.natlaw.com/pubs/spmxi14.htm>

36. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

37. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>